

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ
МІНІСТЕРСТВО ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ІНФОРМАТИКИ І ПРАВА
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ
ІНФОРМАЦІЙНОЮ БЕЗПЕКОЮ ДЕРЖАВИ**

ІХ Всеукраїнська науково-практична конференція

**Збірник тез наукових доповідей
(Київ, 30 березня 2018 року)**

Електронна версія

Київ
2018

Організаційний комітет конференції:

Кудінов С.С. – голова організаційного комітету конференції, ректор Національної академії СБ України, кандидат юридичних наук, доцент; **Золотухін Д.Ю.** – співголова, заступник Міністра інформаційної політики України; **Пилипчук В.Г.** – співголова, директор Науково-дослідного інституту інформатики і права НАПрН України, доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент Національної академії правових наук України, заслужений діяч науки і техніки України; **Спірін О.М.** – співголова, в.о. директора Інституту модернізації змісту освіти Міністерства освіти і науки України, доктор педагогічних наук, професор; **Фальченко С.Л.** – проректор з наукової роботи Національної академії Служби безпеки України, кандидат юридичних наук, доцент; **Довгань О.Д.** – перший заступник директора Науково-дослідного інституту інформатики і права НАПрН України, доктор юридичних наук, старший науковий співробітник; **Чорний Р.Л.** – директор науково-організаційного центру Національної академії Служби безпеки України, кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник; **Мамченко С.М.** – директор Навчально-наукового інституту інформаційної безпеки Національної академії Служби безпеки України, доктор педагогічних наук, професор; **Муратов О.Є.** – заступник директора центру – начальник організаційно-наукового відділу Науково-організаційного центру Національної академії Служби безпеки України, кандидат технічних наук, старший науковий співробітник; **Панченко В.М.** – заступник директора інституту (з навчальної і наукової роботи) Навчально-наукового інституту інформаційної безпеки Національної академії Служби безпеки України, кандидат технічних наук, старший науковий співробітник; **Дашковська О.В.** – старший науковий співробітник відділу модернізації вищої освіти Інституту модернізації змісту освіти Міністерства освіти і науки України, кандидат хімічних наук, доцент; **Макобрій О.О.** – головний спеціаліст сектору стратегічних комунікацій Міністерства інформаційної політики України; **Давидова Т.О.** – старший науковий консультант організаційно-наукового відділу Науково-організаційного центру Національної академії Служби безпеки України, кандидат юридичних наук

Актуальні проблеми управління інформаційною безпекою держави : зб. тез наук. доп. наук.-практ. конф. (Київ, 30 березня 2018 р.) [Електронне видання]. – Київ : Нац. акад. СБУ, 2018. – 408 с.

У збірнику висвітлюються актуальні проблеми забезпечення інформаційної та кібернетичної безпеки України та науково-практичні підходи до їх вирішення. Розглядаються питання формування системи забезпечення кібернетичної безпеки України, розвитку стратегічних комунікацій в Україні, удосконалення вітчизняного законодавства у сфері охорони державної та службової інформації, шляхи оновлення змісту вищої освіти фахівців з інформаційної безпеки держави.

Для працівників органів державної влади, науковців, викладачів, фахівців з інформаційної безпеки, широкої громадськості.

Тези доповідей публікуються в авторській редакції. Організаційний комітет залишає за собою право не поділяти думку авторів.

УДК 378:004.92

Спирін О.М.

доктор педагогічних наук, професор
ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»

Юдін О.К.

доктор технічних наук, професор
Національний авіаційний університет

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ СЕРТИФІКАЦІЇ ФАХІВЦІВ З ІНФОРМАЦІЙНОЇ ТА КІБЕРБЕЗПЕКИ В УКРАЇНІ

В умовах зовнішньої агресії з боку інших держав та дестабілізації соціальних, політичних, економічних відносин в країні, гостро постає проблема розвитку та забезпечення процесів інформаційної та кібернетичної безпеки України.

Концептуальними та життєво важливими стають питання стабілізації і підвищення рівня захисту інформаційного простору країни та безпосередньо критичних інфраструктур. Поставлені стратегічні завдання можуть бути виконані, тільки за наявності в державі висококваліфікованих кадрів галузі інформаційних технологій та їх безпеки. Професійна підготовка фахівців повинна ґрунтуватись на плідній співпраці закладів вищої освіти з змовниками освітніх послуг.

Метою досліджень є – визначити концептуальні підходи та проблемні питання надання освітніх послуг з професійної сертифікації у відповідності до вимог сектору індустрії інформаційної та кібербезпеки.

Згідно законодавчої та нормативно-правової бази України та у встановленому законом порядку основу національної системи кібербезпеки становлять: Міністерство оборони України, Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України, Служба безпеки України, Національна поліція України, Національний банк України, розвідувальні органи. На зазначені структури покладені основні завдання забезпечення безпеки кіберпростору країни [1]. Зрозуміло, що визначені вище державні установи, разом з Міністерством науки і культури України, повинні формувати

стратегію розвитку сучасної системи підготовки фахівців освітнього напрямку інформаційних технологій з спеціальності «кібербезпека».

Враховуючі світовий досвід університетів США, Англії, Європи, Азії можна зробити висновки про системність роботи університетів у напрямку впровадження, так званої «дуальної освіти» або професійної системи навчання. Підґрунтям успіху «дуальності», є надання базової академічної освіти та додаткової професійної атестації у напрямках інформаційної або кібернетичної безпеки. В рамках цих проектів, жорстко встановлено зв'язок, між вищим закладом освіти та замовником, а також характером індустріального ринку послуг. Взаємодія: *Університет - Замовник – Ринок послуг галузі*, спрямована на впровадження професійно орієнтованих предметів та спеціалізованих фахових курсів з метою організації якісного рівня підготовки кадрів. Велику роботу, щодо академічної та професійної атестації в зазначеному напрямі повинні проводити професійно-спрямовані галузеві громадські об'єднання.

Прикладом всесвітньо відомих організацій професійного спрямування, можуть бути громадські асоціації університетів та груп інвесторів сектору індустрії, так звані – «Групи робочої ініціативи» або «Групи робочої Сили та Освіти». Зазначені об'єднання формують стандарти академічної та професійної освіти у відповідності до індустріального кластеру промисловості. Наприклад, громадські Асоціації США з кібербезпеки (*National Cybersecurity Work Force Framework, National Initiative for Cybersecurity Education's*), є розробниками освітніх стандартів, системи професійної сертифікації а також вимог, компетентностей фахівців з кібербезпеки [2, 3].

Нажаль, на території нашої держави, така практика спільної діяльності всіх членів Асоціацій ринку послуг індустріального сектора відсутня. Існуючі громадські організації, тим більш базових замовників, таких як: Міністерства оборони України, Адміністрації Держспецзв'язку, тощо, мають іншу спрямованість своєї діяльності та не займаються питаннями організації професійної сертифікації фахівців, розробки сучасних планів, глосаріїв, програм дисциплін у відповідності до вимог замовника і ринку послуг.

Можна констатувати, що існує світова стала система загальногалузевої стандартизації освітніх послуг, а також професійної сертифікації кадрів, включно до надбання різних класів компетентностей фахівців з інформаційної і кібербезпеки. Прикладами таких підходів, є існуюча освітньо-професійна доктрина Громадського об'єднання Information Systems Audit and Control Association (ISACA) або Certified Information Systems Security Professional (CISSP).

Світова громадськість в сфері ІТ та їх безпеки, визначає перелік базових освітніх «Доменів» підготовки фахівців з інформаційної та кібербезпеки, а також перелік освітніх установ для проходження професійної сер-

тифікації. Зазначені домени є складовою світової системи підготовки фахівців в галузі та мають, як приклад, наступні складові: організація інформаційної безпеки на базі ризик менеджменту, менеджмент систем ідентифікації та доступу, криптографія, безпека інформаційно-комунікаційних систем, управління інцидентами інформаційної безпеки, тощо.

Висновки.

Визначено концептуальні підходи та проблемні питання надання освітніх послуг з професійної сертифікації у відповідності до вимог сектору індустрії інформаційної та кібербезпеки. Встановлено, що світовою спільнотою та університетами різних країн, введено систему професійної сертифікації кадрів.

Література

1. Закон України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України», [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
2. Certified Information Systems Security Professional (CISSP), [Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://www.isc2.org/Certifications/CISSP>.
3. Computing Technology Industry Association, [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.comptia.org/>.
4. Cybersecurity Competency Model, [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.careeronestop.org/competencymodel/competency-models/cybersecurity.aspx>.

Наукове видання

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ
ІНФОРМАЦІЙНОЮ БЕЗПЕКОЮ ДЕРЖАВИ**

ІХ Всеукраїнська науково-практична конференція

Збірник тез наукових доповідей
(Київ, 30 березня 2018 року)

Електронна версія

Авторська редакція

Технічне редагування, макетування *Т. О. Коркач*

Формат 60x84/16.
Ум. друк. арк. 24,03. Обл.-вид. арк. 23,71.

Видавець і виготовлювач
Національна академія Служби безпеки України,
вул. М. Максимовича, 22, Київ, 03022
факс: (044)257-30-35
E-mail: academy@ssu.gov.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 99 від 23.06.2000